

ČESKÁ ASOCIACE SESTER

Prezidium

telefon: +420 222 523 818

e-mail: kancelar@cnaa.cz

V Praze dne 5. 12. 2014

Česká asociace sester (ČAS), největší profesní organizace zdravotníků v České republice (ČR), by ráda prezentovala své stanovisko na současné vhodné kvalifikační vzdělávání všeobecné sestry a dalších zdravotníků.

Postsekundární, minimálně tříleté a pouze odborné vzdělání sester a dalších zdravotníků je dnes odborníky na celém světě včetně mezinárodních sesterských organizací považováno za optimální pro úkoly, které mají tito zdravotníci v současnosti plnit. ČAS se s tímto trendem plně ztotožňuje a považuje za správné, aby se sestra, která bude pečovat o pacienty, vzdělávala po dosažení dospělosti v postsekundárním studiu.

V Evropské unii (EU) je tento trend závazně reflektován ve Směrnici Evropského parlamentu o uznávání kvalifikací č. 2013/55/EU (1). Systém kvalifikační přípravy všeobecných sester prošel na evropské úrovni rozsáhlou diskusí a výše uvedená směrnice je rozumným a vyargumentovaným konsensem akceptovaným většinou členských zemí EU. Neplnění Směrnice by pro ČR znamenalo finanční a další sankce.

Hlavním důvodem vzdělávání sester a ostatních zdravotníků na postsekundární úrovni je obrovský nárůst množství znalostí a dovedností v posledních několika desetiletích, které např. sestra musí v kvalifikačním studiu získat. Zdravotnické systémy jsou stále složitější, vědecké objevy a inovace jsou stále častější. Čtyřleté studium na střední škole, jehož cílem je připravit studenty na absolvování státní maturity, již není schopno zajistit odpovídající odbornou přípravu sester.

V období příprav zákona č. 96/2004 Sb. byla tato novela připravena také s ohledem na záměr tehdejšího Ministerstva školství reformovat střední a vysoké školství a tímto přizpůsobit vzdělávání sester obecným trendům ve vzdělávání v České republice. Jednalo se o kvalitnější všeobecné vzdělání, následující tříleté odborné studium, např. v bakalářských oborech a pro specialisty pak dvouleté magisterské. Tento model byl stejný jako u jiných profesí.

Celosvětovým trendem současnosti (2) je rozšiřování kompetencí sester, které umožní poskytování kvalitní péče většímu počtu obyvatel a je bezpochyby ekonomicky výhodnější. Sestry hrají stále častěji zásadní úlohu v podpoře zdraví a prevenci nemocí, kde jsou, z důvodu vyšších počtů sester na obyvatele a intenzivnímu kontaktu s klienty, schopny ovlivnit zdravý životní styl populace, což následně ušetří zdroje za léčbu rozvinutých civilizačních nemocí, jejichž léčba patří k nejdražším.

ČESKÁ ASOCIACE SESTER

Prezidium

telefon: +420 222 523 818

e-mail: kancelar@cnaa.cz

Současné výzkumy jasně potvrzují, že vyšší úroveň vzdělání sester vede ke snížení mortality pacientů, k lepším výsledkům zdravotní péče a ke zkrácení doby hospitalizace, čímž se snižují následné výdaje za další léčbu komplikací a případně odškodné (3).

V České republice potřebujeme sestry, které budou splňovat podmínky ze Směrnice 2013/55/EU, budou na výkon své profese dobře připraveny po praktické i teoretické stránce, budou schopny samostatně a kriticky přemýšlet o svých pacientech, budou empatické a budou profesionálně komunikovat, dokáží používat nejnovější technologie, dokáží samostatně radit klientům a podporovat je v péči o sebe, i delegovat činnosti jiným pracovníkům a reflektovat svou vlastní praxi. Problém neefektivní duálnosti vzdělávání nejprve na vyšších odborných školách a posléze na vysokých školách je potřeba postupně vyřešit tak, aby byl zachován současný počet absolventů, jakož i silné prvky z obou typů vzdělávacích institucí a možnost pokračování studia na magisterském a vyšším stupni.

Pracovní podmínky sester nejsou v ČR ideální. Stejně tak není ideální ani zákon č. 96/2004 Sb. ČAS spolupracovala na odstranění historicky ověřených chyb a nesmyslů v zákoně. Příprava novely trvá již dlouho a odborná veřejnost není informována o tom, jakým směrem ji chce současné vedení Ministerstva zdravotnictví vést. Zájem mladé generace o náročnou a zodpovědnou práci sestry klesá všude na světě.

ČAS je, v zájmu zdraví naší populace, připravena účastnit se celospolečenské diskuse, jak tuto situaci teď i do budoucna řešit.

Prezidium České asociace sester

1. http://www.cka.cz/cs/pro-architekty/pracovni-skupiny/ps-zahranicni-aktivity/zapisy-z-jednani-2014/smrnice_novela_2005_36_es_cz
2. Evropské strategické pokyny pro ošetřovatelství SZO a příklady z rozvinutých zemí
3. <http://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736%2813%2962631-8/abstract>